

MAGYAR MERKURIUS

(LI.)

A TS. ÉS KIR. FELSÉG' KEGTELMEVEL

Indált BÉTSBÖL Kedden 28. Juniusbann. 1796.

Bétsbenn tegnap egy rend-kivül való Hir-adás tétetett a' Károly fő Hertzeg' táborától közönségejsé, a' mellybenn a' már rövidenn mászszor is említett, a' Lahn mejjé-keinn folyt Szerentsés tsatázások vagynak le-írva, és a' mellynek rövidenn ez a' summája: —,

„A' Wetzlárnál történt utóbbszor említett tsata, annyival nevezetesebb vólt, hogy az ellenség inünket itt nagy igyekezettel meg támadni, és ilyen módonn a' Lahn' vize mellől el-szorítani igyekezett, a' melly végre itt vonta vólt főbb erejét östleze. —

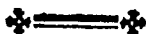
„A' Gen. Fink' szélső posztyait Nassauánál, 2500 Prantzia gyalogok és 1000 lovasok, már még 14-dikbenn meg-támadták, és Nassau el-foglalták vólt. —
Tsak ugyan véghez vitte Gen. Fink ekkor is azt, hogy az ellenségnek további elő-nyomulása meg-gátoltatott, mellybenn hathatós eszközüül szolgált a' szélső posztokonn lévő Bourbon Regiment-beli Oberst-lájtnant Normann' vitézsége. Az ellenség sokat vesz-tett. Részünkről sajnáltatik itt Májor Maffre, ki is a' Robán' batalionnyával, leg nagyobb meg-határozottsággal az ellenség' elibe állvann, el-esett. Ezenn Batalionbol néhány Kapitányok's-más tisztek is kap-tak sebet; —,

„Azonnbaann minden felöll érkeztek a' hírek, hogy maga Jourdan már 60 vagy 70 ezered-magával vagyon a' Rénusonn innenn, és sereginek jobb szárnya Ebre-breitstein' várát körül vévén, a' bal, Giessen felé Kü-nigsbergnél jár, 's - hogy ő, a' Lahn' vizénn keresztül jö-

E e e

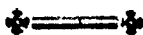
vén, *Weilburgot* már el-foglalta, &c. — Részünkről *F. M. Lajtnánt B. Wernek*, a' rész-*erva* sereggel még benn volt *Wetzlarbann*. A' *Nassau*, *Dietzi*, és *Limburgi* útakat, *Gr. Wartenlében* oltalmazta 25-zered magával. *Károly* fő *Hertzeg* a' fő táborral, a' mi jobb szárnyunkon *Wetzlar* felől, *Gen. Kray* pedig a' *Rheinfelsi* halmokon. *Gr. Hadik Wetzlárnál*, *Obers-ter Gottshéim* a' *Saxokkal* *Wetzlar* mellett, *F. M. Lajtnánt Hotze* a' *Weilmünsteri* tetőkön, egy szóval ki-ki úgy állott a' vezérlése alatt lévő t-*oport*al, hogy az ellenség, a' maga *Wetzlar* felé concentrált erejét, vagy sebészen visszafordított, vagy pedig egy illy veszedelmes fekvésben, tsatába bocsátkozni, kéntelenítették. A' *Károly* fő *Hertzeg* táborának a' *Rénus* jobbpártjára való által-szállásától fogva, részünkről minden készülétek, ezenn t-zállal meg-egyező-*lög* tétettek. — *G. Wernek* rendelést vett, hogy *Wetzlárnál* mennyen keresztül a' *Lahn*' vizinn; az ellenség itt visszafordította magát, hanem *Jourdan* azonbann 12,000 embert küldött ide *Limburg*tól kettözött *marschal*; ez tudtára esett a' Fő *Hertzegnek*, mellyre nézve a' *Saxoniai* seregek előre küldettettek; a' Fő *Hertzeg* dél utáni 4 orakor érkezett-meg ide; az ellenség *Altenburg* nevű falut és a' *Lahn*' vizénn való által járó, el-igyekezte nyerni a' miéink előtt, és ezek már mind több-több földet kezdetek volt oda engedni az ellenségnek, és már oda is hagyták volna a' *Lahn* vizét; hanem a' Fő *Hertzeg* ezenn *criticus* időben el-érkezvén, ujj eleveiséget öntött a' népbe; ujj viadal kezdődött; a' *Granatérosok*, *muzsika* szó-nál rukkoltak elő, &c. Az ellenség mind jobbra, mind pedig balra visszafordított, és ezekenn a' két napokon 8 órányira távozott visszafordított *Wetzlartól*, 's-a' *Rénuson* a' maga *Neuwied* mellett lévő hidgyánn, keresztül kezdett takarodni; *Ehrenbreitstein* a meg-szállás alól fel-*oldoztatott*; hallatik, hogy *Gen. Lefevre* maga sebet kapott, az őtse pedig el-esett volna. — Részünkről mindenek felett sajnáltatik a' Fő *Hertzeg*től, *Karaiczai* *Regementye*-beli *Kapitány* *Gróf Schafgotsch*, ki is sebet kapott, és meg-holt, — Mi, 7 ágyut,

nehány munitziós szekeret, és 1 zászlót nyertünk az ellenségtől.,,

Ma esmet kaptunk ugyan ezenn tábortól egy fontos *Extrablattot*, mellyből most hirtelen ezeket számázhattunk ide: —,

„A' *Wetzlári* tsata után *Altenkirchenhez*, és *Hachenbachhoz* nyomultak elő a' mi seregeink. *Blankenstein* Huszár Májor *Mescó*, 18-dikra virradólag, egy hátulsó ellenséges tsoportot bé-érvén, belőle 15 embert el-fogot. Az ellenség a' *Sieg'* vizéhez vont a' volt vízfőzsa magát, és itt meg akart állani. Az ellenséges seregek *Ukerátnál* egyesítették magokat a' *Kleber'* vezérlése alatt. — Jun. 10-dikénn minden jelek szerént ütközethez készítette magát az ellenség; az ő lovasai, déli 12 ora felé rend kívül való sebességgel elő rohantak a' *Kirbeipi* halmokra, két más tsoportok pedig, seregeink két szárnyaira, és, noha ezeknek kártáts 's-ágyu-tüze őket egy kevesé tartoztatta, csak ugyan ök könnyü lovasainkat rendeltenségbe hozván, vízfőzsa nyomták; az ő további reánk való ütéseiknek, csak a' *Murray* Regementye *beliek'* és *Várasdiak'* tsudára méltó vitézsége, vethetett gátat. Jobb szárnyunkon is csak a' leg nagyobb vitézség allhatott ellent a' sokkal nagyobb erejü ellenségnek: de a' másik szárnyunkon így is el-nyomattattak volna gyalogjaink az ellenség' lovasai által, ha *Gen. Gr. Gontreuil* el-széledett lovasainkat öszve nem szedte, és valami 3 század magával az ellenségnek elibe nem rohant volna; ekkor még mind a' két Fél, vízfőzsa tsapódott a' másikatól; hanem *Gr. Gontreuil* 4 *Swadron Saxoniai* lovasokat meg-hívván, ezek leg jobb rendel és vitézséggel a' szárnyára ütöttek az ellenségnek, más felől pedig a' *Karaiczaiak'* *Oberstere Gr. Merfeld* is, egy egész ellenséges Divisiót el-szélesztett. — Az után néhány *Batalionokból* álló ellenséges gyalogság nyomult elő táborunk' főbb részére. A' miénk azt, egy pár ágyu és puska-tüzzel fogadták, az után neki szegzett bajonéttokkal rohantak rá. Huszárjaink hátulról, egy egész ellenséges *Gr.*

natéros Bataliont tettek semmivé; a' Splényiek is elvettek tölle egy zászlót; a' Karaiczai és Kinszki Lovasfaisai, egy ellenséges Bataliont majd egészszenn ölfeszítve vagdaltak; a' Barcói Hufzárók is a' Májor Ötvös vezérlése alatt, a' Slávoniaiaktól szittetve, így tettek egy más Batalionnal. — Külömb-külömb tekintetben ditsértetnek Gen. Kray által, Gr. Gontreuil, B. Milius, Gr. Hadick, B. Kiennmayer, a' Splényi Batalionnya Oberstlajtnánt Augusztinecz alatt, a' Murrayé Oberster Brady alatt, az Ulm' Granaterossai; a' Wárasdi és Slávoniai két Batalionok, tsudára méltó vitézseget mutattak. Hasonló-módon megkülömböztették magokat, Blánkenstein Regementye-beli Oberster B. Szentkereszti, és Vécsey Hufzár Májor Deval, &c. —

„Az ellenség' vesztése, 3000 emberekre számláthatatik; 1 Stáb és 20 Fő tisztyei, 700 köz-emberekkel együtt, el-fogattattak. — A' mi vesztésünk még nem határozthatatik-meg szorossann, hanem valami 400 emberekre megyen. — Az ellenség' tzelja, melly abból állott, hogy magát a' Sieg' vizénél meg-félszelhesse, meg-gátolódott; mert már ekkor 2 orányira járt tul rajta.,,

O l o s z O r f z á g.

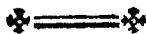
Most innét kevés ujj tudositásokkal szolgálhatunk. Ma Olosz országról szolló Betsi Udvari Hir-adásunk nintsen, melly jele annak, hogy a' Tyrolisi leg felsőbb határokonn fekvő Ts. Királyi seregeknél semmi ujj változások nem estek. A' Gen. Buonaparte' fő hadi szállása még Jun. 7-dikénn Veronábann volt; hanem nagyobb része a' Frantzia tábornak a' Mántuai vidékekre vonta magát. — Maga Gen. Buonaparte, Jun. 6-dikánn Biztos Salicettivel együtt, vissza ment volt Meylandba, és még 11 dikbenn is ott mulattak. —

A' Comó' tavánn lévő hajókat mind el-vették a' Frantziák a' tulajdonosoktól. Az okát még nem tudhatni ezenn tselekedeteknek. Némellyek úgy vélekednek, hogy, mivel Semonville ezenn a' vidékenn fogattatott volt el; tehát a' lakosokonn való boszszu-

állíthatja, mire gyanúval vagynak, foglalták volna el a hajókat. De hiszen, váratás nélkül mindent el-foglalták? — Mások azt jegyzik-meg, hogy ez a tó 12 Német-mértföldnyi hosszúságú, és a Meylándi belső vidékekről éppen a Graubund' szélihez nyúlik, a mely földön keresztül, a' Frantziák, mint már gyakran íródott, bé útéssel fenyegetőznek — Mire el is kezdették ezenn hajóknak a' nevezett tó' belső végéről a' külsőhöz, transport gyanánt hasznokat venni. A' tó' belső végénél benn Meylándbann Como' várossa, a' külső végénél pedig Fuentes nevű Meylándi határ-vár vagyon. Comóba Jun. 8-dikán 700 Frantzia katonák érkeztek-meg. Ezeknek 4 százza helybenn marad mind addig, míg a' Város Elölljárói itt is Frantzia lábra állítottódnak, *Municipalitás* hozattatik-bé: a' más 3 százak pedig, ágyukat is vévén magokhoz, azokkal együtt hajókra ültek, és a' tó' másik végékez Fuentes várához eveztek, hogy ott és más határ-poztokon, vigyázzanak. —

Frantzia Directoriális Biztos *Salicetti*, egy Hirdetést adott volt ki a' múlt Május' 29-dikén, a' mellybenn előbb kemény szókkal dorgálja a' *Lombárdiaiakat* az ő fel-támadásokért, a' Frantziák jó-tetteikhez mutatott háládatlanságaikat és a' Frantzia Principiumoktól való idegenkedéseiket is szemekre hanyván, az utánn pedig újra némelly édes reménségeket nyult nekik: — „Várhattak volna-e (úgy mond) a' Frantziák, a' magok hodoltatásaikkal való illy mértékletes élés mellett is, egy meg-hodoltatott tartománybann ennyi árulást? Mint Urai és emberei a' magok győzedelmeknek, magok irhattak volna az ő hatalmaik' alá jött népeknek fel-tételeket: de ők barátsággal és atyafisággal viseltettek ott, a' hol mint hodoltatók ugy bánhattak volna. Meg-tartották a' tisztviseleket, holott mindeneket fel-for-díthattak, és katonai igazgatást állíthattak volna fel. Mértékletes adót vetettek a' tehetősebbekre &c.,” — „Ti pedig mint viseltétek ellenbenn magatokat? Magatok ki-nyilatkoztatása, tettetett háládatlanság és a' Frantzia principiumokhoz való vágyódás volt, holott azt egy leg ki-tettségűbb és a' maga

nemében 's - ki-terjedésére nézve, leg veszedelmesebbé lehetőbb támadás, végre, kézfűleteinknek felprédálása, az útnak féltelmes állapotba való helyheztetése, és katonáinknak meg-öldököltetése, követtek. A' Frantziák szelidséggel akartak benneteket a' tévelygésből visszafra téríteni. *Binasóbann*, a' hol a' támadás' fészke volt pardont ajánlottak: azonbann ti magatok adtatok leg előbbször tüzet seregeinkre, mi kézfűret ettünk a' reátok való rohanásra, és a' ti tűz és vas által való el-szélesztetésekre. *Páviábann* ti sántzok között lévén, a' mi Generalissimusunk nagy szivüenn ajánlást tett néktek, hogy adgyátok-meg magatokat. Boszszut üzve még az ajánlást sem akartátok meg-halgatni, mellyre nézve mi a' kapukat betörni, és benneteket el-szélesztteni kéntelenek voltunk. Már most meg bánást mutattok, kegyelmet kértek: magatok itéljétek-meg: érdemiek-e? Kérhetitek-e' a' győzedelmestől a' könyörületefséget, mellyel ennyire visszafra éltetek?,, — „Tsak ugyan mind ezek mellett is meg akarnak néktek a' Frantziák még egyszer botsátni. Mennyetek visszafra házaítokhoz és tulajdonaitokhoz: ezek respectusbann fognak tartatni. Lássatok foglalatofságaitokhoz, és éljétek tsendesenn. &c., — „Ha ezeket a' jó-tételeket meg fogjátok betsülleni tudni: a' Frantziák esmét barátaitokká lesznek. Tegyétek méltokká magatokat hozzájuk: ők kéfzek megofztani veletek a' szabadság' édesfégeit. Várjátok mindent ö' töllök &c., — „De ha esmét háládatlanokká és öldöklökké lesztek, halál és pufztítás leszen a' jutalmatok &c., —

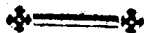
A' Frantziák azonbann a' tartománynak illy nyilvánóságos idegensége és minden féle ellent-állása mellett is folytattyák azonn el-kezdett munkájokat, hogy mindent Frantzia lábra állítsanak. —

Az *Olosz* Országai más minden Tsáfzári *Feudalis* vagy *Beneficialis* jofzágokra is adót vetettek a' Frantziák. Egy illyen *Feudum* nevezetesenn a' *Genuai* vidékenn *Arquai*, annak a' hires *Marques Spinola* nevet viselő Faniiliának a' birtoka. Erre 40 ezer *Lireket* vetettek, és fel-hajtásokra azoknak

120 fegyvereseket küldöttek oda: de a' lakosok nem voltak olyan engedelmesek mint a' *Molier' Pourceaugnacja* *), hanem a' 120 Frantziákkal szembe szállván, 4-gyet meg öltek közüllök, a' többit pedig el-szélelztvén, a' pénzt el-vezték tőlök. — Küldött ugyan az utánn Gen. *Buonaparte* több katonáságot is oda: de az emberek házai marmind örefsek voltak, magok a' lakosok el-futottak völt. — Mind-hogy azonban az *Ánglusok* olyan kézűleteket kezdettök völt tenni, hogy a' Tsáizári *Feudális* helységeknek kezekbe a' tenger felöll fegyvert szolgáltassanak: erre való nézt a' *Génuai* Országló-szék vigyázókat állittatott-ki, hogy az *Ánglusoknak* ezenn tzeljät gátolják-meg, ne hogy külobenn, a' *Neutralitásnak* meg-rontásával vádolhatóhafsék a' *Génuai* Respublika.

*Meyland*bann a' Frantzia hadi-tanáts, 8 Frantzia katonákat külob-külob féle büntetésre sententziáltt azért, hogy *Meyland* és *Pávia* között az Ország-utánn egy útagonak a' szekerit el-vezték és el-adták. Egyik közüllök halállra sententziáztatott, és meg-lövettetett. A' többek, 20 — 10 — és 6 eíztendei vasra büntettettek. Az el-adott portékák-bol bé-jött 100 *Meylándi* Lirek, a' *Páviai* szegények között osztatnak ki, a' szeker pedig a' lovakkal együtt visszfa küldetett a' *Páviai* Minicipalitáshoz, hogy adatsa visszfa öket annak a'-kiéi voltak. — A' *Páviai* Diécezési Sz. *Proni Bianchi Pál* nevü Pap is meg-sententziáztatott, és meg-lövettetett, azért, hogy a' *Binascói*, *Casoratói*, *St. Proni*, *Paviai*, 's-más zenebonák néki, tulajdonittattak.

Erössenn kezdik írni, hogy a' *Velenczések*' minden módonn arra akarják venni a' Frantziákat, hogy a' *Velenczei* föld tartatassék neutrátisnak, a' melly igyekezettyeiknek hogy annál nagyobb fontoságot adhassanak a' *Velenczeiek*, hallatik, hogy jelentést tettek völna a' Frantzia Generálissimusnak, hogy ök a' magok neutrátisoknak lábra-állítására, egy tá-bort fognak a' szárazann is öfzfe gyűlyteni. — Ha ez való, meg lehet belölle magyarázni, mi okon

kezdettek a' Frantziák, a' *Velencei* földről *Mántua* fele által takarodni. —

Mántua' várának ostromoltatása Gen. *Cervoni* bizattatott.

A' *Græcozi* Ujjság-író így ír arról a' tsatázásról, a' melly többire majd minden elegyes kevelekbenn olvastatott: — „

„Nem lehet meg-fogni, miként álljanak-fenn né-melly fundamentom nélkül való hírek éppenn olly sokáig, mint a' millyen hirtelenn el-terjedtek. Minden *Német* birodalom-beli Közönséges-levelek nem csak tele vagynak annak a' 13 ezer Frantziákból álló vesztésnek hírével, a' melly Junius' 2-dikánn, az ő *Etsch* vizénn való kereftül-szállani-akarások' alkalmatofságával történt volna, hanem még az olta is sok ujjabb meg-erősítő hír-adások hozattattak elő erről a' történetről ezenn levelekbenn. Minden nagyítások ártalmasok, azoknak magoknak is ártalmasok, a' kiknek részére tétettetnek, mint-hogy csak ugyan örökké el jön az idő, a' mikor fel-fedeződik a' valóság. Igaz az, hogy az el-lepség ezenn víz mellett kételkedésenn kívül sokat vesztett: de hogy mennyiből és miből áljon az ő kára, az nem tudatik: a' *Reveredói* Ujjság leg alább, a' melly éppenn ott a' *Tyrolisi* és *Velencei* határ szélenn irattatik, még eddig csak azt sem írta, hogy azonn a' naponn (Jun. 2-dikánn) valami fontos dolog történt volna. Ezt erősíti az 5-dik Juniusi *Bétsi* Udvari hír-adás is. A' 13-dik Juniusi *Reveredói* Ujjság így fejezi-ki magát: — „

„Az *Olosz* táborok között semmi további ujj történet nem fordult elő, az ellenséges tábor *Mántuánál* kezdi magát öszsze vonni, az *Austriai* pedig a' *Tyrolisra* bé-jövő útakat őrzi, a' mellyek naponként, rész sizerént a' *Tyrolisiak*' bátor magok-viselete-, rész sizerént pedig a' *Német* országról érkező seregeknek szaporodása által, mind bátrabbakká tétetődnek. — „

„A' *Meylándi* békételenek' támadása olyan nagy volt, hogy ha az ott lévő *Frantzia Komendáns Despinoy*, leg keményebb eszközöket nem vett volna elő, mindenek fel-fordulhattak volna. Már a *Kánonikusok'* piatzánn fel-állittatva lévő *Szababság-fájának* ki-vágattatása is meg-probáltatott volt, és a' támadásnak tsendesítésére oda szaladott *Frantzia* frázssák, kövekkel meg-hajgáltattak. Minden napokonn minden rendü emberek árestáratnak, és sokak közzülök *Frantzia* országba vitettnék. A' *Municipalitás* ki-adatta *parantsolatbann*, hogy *Ave Mária* vagy *estveli-harangozás* után, házát és böttyát senki nyitva ne tartsa, és rakásra az emberek sohol ne gyűljenek. A' kik a' rendeléseket által hágják, *Standrecht* által 24 órák alatt meg-sentziáztatnak. *Meylándbann* *Május* 27-dikénn *Dominicus Pomi* halálra sentenziázattott, azért, hogy *Carló* nevü *Frantzia* *Májort* meg akarta öldökölni, és részefse volt a' támadásnak. A' vároft minden idegenek kéntelenek voltak 24 órák alatt oda hagyni, a' ki valakit az illyenek közzül el-rejt, rebellisnek tartatik. Minden *Klubok* 's-más egyéb e'-féle gyülekezetek, tovább való rendelésig el-töröltettek.,,

Neapolisból *Május* 31-dikénn — „

„Az *Országgló-szék* által az ország' *vedélmezésé-ge* elő véttetett *készületeknek*, a' leg jobb következésaik vagynak, és a' *Haza'* oltalmazására önként-val-lalkozottak' száma, naponként nevededik. Az egész *fegyveres erö* 4 táborokba szállittatik, az egyik a' *Terra-di-Lavarónn* a' *Garigliano'* vizébe szakadó *Sau-Germanó* nevü kis viz mellett, a' másik a' *Garigliano'* partyán *Sora* várofsa mellett, a' 3-dik *Civita-del-Tron-tonál* *Abruzzó* tartományábann, a' 4-dik pedig *Capuánál* hasonló-képpenn a' *Terra-di-Lavarónn* száll-meg. — „

„A' *Katonák* között sok elő-menetelek rendeltet-tek. — *Meg-határozottatott* továbbá; hogy, ha a' környül-állások fogják kivánni, a' *Király* személlyesen ma-ga álljon *fegyveres seregei'* elibe, és a' *Korona-örö-kös Printz*, *Marquese-di St. Agata*, 's-*Marquese-Com-*

panó , legyenek , mint Tábori-Adjutánsok , a' késé-
roi. —

„Május' 21-dikénn tétettetett egy Királyi Hir-
detés közönségessé , a' melly szerént egy önkén-
vállalkozott tsupa Nemesekből álló lovas-sereg állit-
tatik-fel. Ez 16 Svadronokból fog állani , és a' Ko-
rona-örökös Prinz lesz a' Vezére. Az ebbe bé-
vétettetendő Nemes embereknek , égéségeseknek , erős-
seknek , 16 elztendőökönn feljül , és 45-tönn aloll
való idejüeknek , 8 Neápolisi labnál és 11 tzolnál
nem törpébbeknek kell lenni. Lovak és kézfülettyek
magoknak legyen , és a' magok' tartására , magoknak
legyen gondgyok. —

„Ho y azonbann a' Király a' belső tsendesség-
feljöll is bizonyos lehessenn , tovább való rendelé-
sig , a' következő parantsolatokat odatta-ki: —,

„1) A' ki az ellenséggel levelezésbe erefzked-
ni bá orkodik , halállal büntettetik-meg , és javai el-
foglaltatnak. Hasonló módonn büntettetik-meg az is ,
a' ki az ellenségtől levelet veszen és azt az Ország-
lő-széknek mindgyár bé nem adgya. —,

„2) szor , és 3) szor. Halállal büntettetik-meg
az is , a' ki mást arra próbál beszélleni , hogy az el-
lenségnek közeledésekor , ahoz által mennyen , vagy
pedig a' Státus és a' Királyi szemellyek ellen vala-
mi egyéb próbát teszen. — ,

„4) szer. A' 10 szemellyeknél többől álló nép-
gyülés meg-tiltatik , és erőszakkal oszlattatódik szél-
lyel. A' ki ellent áll , úgy büntetődik-meg , mint
rébellis., — Ez utánn az a' jutalom is meg-határoz-
tatik , a' melly , az ő jelentéseiknek kisebb vagy na-
gyobb érdeméhez képpest , azoknak fog adattatni , a'
kik , ha mindgyár magok rézések vólnának is , má-
sokat lé-jelentenek.

A n g l i a .

Jun 4-dikénn ágyuk' -dörgése által jelenté-
zett , hogy , Déli Ámerikának Guiana nevü tartományá-

bann, két *Hollandiai* nevezetes *Coloniák*, *Demerary* és *Essequebo*, magokat önként az *Anglusok*' oltalma alá bocsátották légyen. — Nints kétség alatt, hogy *Surinam* is, nem sokára az *Anglusok*' kezire ne fogna jutni.

Hír jött ennek alkalmatosságával a' felül is, hogy *Admiral Abercrombie* 6000 fegyveres *Anglus* katonákat a *Frantziák*' kezében levő *St. Lucia*' szigetére fizeszté ekkor ki szállított légyen: hanem, mint hogy az ágyuknak a' szárazra való ki-hordása töllök sok időt vett el, még eddig semmi próbát nem tehettek a *Frantziák* ellen. *Grenada*' és *St. Vincent*' szigetein is az *Anglusok* lettek most téhetősebbekké. Sz. *Domingón* is el foglaltak egy szegelyet, *Leoganét*.

A' *Spanyolok* és *Anglusok* között folyó környülállások naponként ösfzfe-bonyolodottabbak kezdenek lenni. *Gibráltár*bol irták közelébről *London*ba, hogy a *Cadixi* kikötő-helyből 6 nagy hadakozó *Spanyol* hajók indultak légyen *St. Domingó* felé útnak, mellyeknek még más 7-tek fognak nyomokba indulni. *Anglus* *Admirál Mann* azonbann, a' vezérlése alatt levő hajós sereg-oltszályal, *Cadix* előtt állapodott-meg, és azt mondja, hogy a' *Frantzia* *Admirál Richery*' hajós seregét akarja a' kikötő-helybe bé-szoritva tartani, a' ki a' *Cadixi* kikötő-helyből, egy *Spanyol* hajós seregtől késértetve, szándékozott ezennapokban ki-evezni. *Admirál Mann* hirt-tétetett a' *Spanyol* *Admirál*nál, hogy ő a' *Spanyol* hajós sereg' oltalma alatt is meg fogja támadni a' *Richery*' hajós seregét, ha azt a' tengeren találja, a' nélkül, hogy ezt a' dolgot a' *Spanyolok* arra magyarázhasák, hogy az *Anglus* *Admirál* az ő *neutrálitások* ellen tselekedett, és azt meg szegte légyen, — A' *Spanyolok* azt felelték az *Admirál Mann*' jelentésére, hogy ők a' *Richery* hajós serege után, 30 óránál nem hamarább fognak a' tengerre ki-evezni. — Hallatik, hogy *Richery*' mind ezek mellett a' fenyegettetések mellett is, álhatosonn meghatározta légyen magában, hogy most ki-evez a' tengerre, mellyre nézve innét, fontos tengeri ütközetről varhattyuk minden órán a' hír-adást, a'

melly annyival nevezetesebb leszen, hogy a Spanyolok is közel fognak, a' környülállások fzerént, lenni a' viadalhoz.

Párisbol az a' hir érkezett Londonba, hogy a' Directorium meg-határozta légyen, hogy a' hozzájok fogságra esett Anglus hajós Kapitányt Sidney Smithet, nem adgya-ki.

Az ujj Parlamentom bizonyosonn öfzfe fog gyűlni a' jövő Juliusbann. A' Parlamentális tagok' válofztatása már többire meg-esett: hanem a' Westmünsteri még foly. Horne Tooke még minden napokoun igen heves beszédeket tárt a' Ministerek ellen, a' mellyek az oráló-állás körül öfzfe-seregelve lévő korhel népnek nagy részétől, nagy meg-elégedéssel halgattatnak, másoktól pedig ki-fütyöltetnek. A' Fox' beszédei közönséges tsendességgel és nagy meg-elégedéssel halgattatnak. Az ő meg-jegyzesei, azok az ő erről a' folyó háborurol, és a' Grenville's - Pitt' tudva lévő nem régi két Parlamentális Aktájakrol való, közönséges gondolkodásait foglalják magokbaun. Admirál Gardiner is beszéll, hanem gyakrann félbe szakasztatik. Az ő beszédgyeinek matériája többire abból áll, hogy a' mellette lévő Votumokat közföni, és biztattya a' Voxolókat, hogy legyenek neki tovább is elő segéllői. Még eddig a' Fox' votumai, valamivel többek, mint az Admirál Gardineré. Hanem a' Tookejé sokkal kevesebbek; a' mellyből nem látfzik hogy Gardinerenn gyözedelmeskedhetne, de tsak ugyan el nem mulat semmit. Az öfzfe-gyűlekező nép között mindenkor sok jó-akarói vannak: hanem heves maga-viselete által sok másokat ingerel maga ellen. —

Ez a' Parlamentális tagok' válofztása azonbann, még eddig egész tsendefséggel folyt, azon-kivül, hogy a' nép mindent ki-fzokott fülyölni, a' ki Adm. Gardinerre voxol. Verekedésről nem hall az ember most semmit, melly fzerént az olyan borbélyok, a' kik ezenn Solennitásbol magoknak jó nyereséget reméltek volna, most meg-tsalattak reménsegekbenn. — Jun, 6-dikánn azonbann egy kevesfé tsak ugyan meg-

háborított volt a' tsendeség. Mikor t. i. s' válszó helyről Adm. Gardiner haza felé kezdett volna szekerezni, a' néptől meg-támadtatott, úgy hogy a' kocsit ol ki-fzállani, és magát kardal oltalmazni kén-telenített. A' szekere öfzfze rontatott, és maga egy szomszéd házba kén-telenített bé-fzaladni, a' honnann a' strázsák késérték haza. —

Közelébről a' Király' születése napja esvén, ez, a' közönséges cerimoniák által innepeltt-még az Ud-varnál. A' rangokra nézve oda tartozók közzül, tsak a' Spanyol és Sárdinai Követek, és a' Vallisi Hertzeg, valamelly egészsége beli változása miatt, nem voltak jelen. A' Feleségével való egyenetlenségre nézve, Grange nevü falusi jofzágába ment volt ki a' Hertzeg: hanem a' Hertzegné jelen volt az Udvari ce-rimoniákonn, és mikor az úgy nevezett Strázsa-szo-bákonn kerefztül ment, az oda fel-gyülekezve lévő sokaság nagyonn tapsolt néki, a' melly még nem történt többször az Udvarnál, és az Udvari *Etikette* ellen nagyon. Jun. 6-dikánn a' Királyi Familiával ett tsak ugyan a' Hertzeg is; hanem ebéd után es-mét mindgyár ki ment falura.

E l e g y e s J e g y z é s e k.

A' Konstantzinápolyi Frantzia Minister *Verninac*, az itt következő beszéddel közzöntt-bé a' múlt Má-jus' 26-dikánn a' Török Tsászárnál a' maga első au-dentziájánn: — „

„En a' te Tsászári Felséged' elibe a' barát-ságnak bizonyság-tételeit, az *Ottomannus* nép' egyik hiv Szövettségesétől hozom. Ez a' barátság, a' melly a' nagy *Soliman* idejétől fogva egy bölts Poli-tikai kút-főből foly-ki, és a' melly, 3 Századoknak le-folyta alatt sok rendbeli egybe-köttetődések által, még a' szerentsetlen környülállásoktól való nyomt-ratások' alkalmazóságával is, fundamentomosított, egy olyan valóságos Nemzeti Érzenység, a' melly a' maga munkafságának mostani fel-szabadulása szerént, ezeun-túl a' tsupa hajlandóságának keskeny határjai

közzül ki-léphetik, és magát egész Európának szemei elibe k-iteheti. A' maga Politikájára nézve függés nélkül való Frantzia Respublika, nem titkolja-el a' maga indulatját, és az ő szerentsés vitéz ége just ad neki arra, hogy a' maga barátságát emlegethesse. En tekát méltánn azt mondhatom, hogy el-tölte már az az idő, a' midönn a' *Bosphorus*, a' *Niefter*, és a' *Duna* parttyainn folyó történeteknek zugásái, a' *Sequana* vizénél, egy néma és nem részeseülő *Echóra* találtak. A' Frantzia Respublika magát szerentsésnek tarttya lenni, hogy az *Ottomanniai* birodalommal egyesülhet, a' melly egy olyan Fejedelemtől igazgattatik, a' millyen Felséged. Gyönyörüséggel szemléli, hogy Felséged, olly böltis Ministerek által nagyon körül-vétettetve, a' kik Felségedet még a' maga esztendeinek virágjában, tsupa fontos dolgokkal foglalatoskodtattyák, és a' kik a' Felséged országának ditsőségét és boldogságát, a' magok szemekből soha ki nem vetik. Vajha a' Felséged Virtusai, a' szerentsés jövendőkben, mellyek azok által eszközöltetnek, érdemlett jutalomra találnának! és vajha azok a' nagy romlások, mellyeket a' Respublika azokba helyezett, házon nélkül való nem lennének! Fogadja úgy Felséged a' Frantzia Követnek ezenn kívánságát, mint az ő Felségedhez való különös tiszteletének és indulatjának zálogát.,—

A' *Török* Udvarhoz való bé-menetele *Verninac*-nak, igen Pompás volt. A' vállánn 3 szinü portallér, a' kalapján pedig egy gyémánt gomb szemléltetett, &c. — A' több késérői között nevezetes volt egy fegyveres Respublikánus csoport, a' melly, *Török*-muzsika szónál, egész a' második udvarra bé késerte a' Követet, és a' *Nagy Vezér* előtt hadi rendet formálván, fegyvereivel prezentérozott. — Mint leg szembe-tünőbb dolgot, azt a' szokatlanságot jegyzték meg némelleyek ebbenn a' czerimoniában, hogy a' *Verninac* késérői, a' Portának minden eddig való Udvari Etikettéje ellen, a' második Udvarra is bé-botsáttatak.

* *

*) A' *Quotidien* nevü *Párisi* Ujjság-író, ilyen me-
sébenn adgya elő a' *Meylandiak'* dolgát: — „
„*Moliernek* egy *Comédiájábann*, *Pourceaugnac* ne-
vü *Mofzfió* öfzfe véfz egy vele ugyan azon leánt
fzerető személlyel. Ez igen különös viadal által ál-
lott boszfzut *Mofzfió Pourceaugnaconn*. Hivat t. i.
hufzon-négy *Borbélyokat* kristélyező fzerfzámjaikkal
fel fegyverkezve. Ezek meg-érkeznek — kristélyez-
ni akarják *Pourceaugnac* Urat. Ez esküdt, hogy ne-
ki semmi baja nints; ő nem beteg. De haszontalan:
csak rajta! beteggé kellett lenni, és magát meg
kellett engedni kristélyeztetni. „ — „Ezt a' mesét
akar ki, maga a' *Meylándiakra* szabhattya. Ok a'
magok orfzáglása-formájával meg Lvóltak Celégedve.
Gen. Buonaparte meg jelent nállok. Ki-hirdettette
közöttök, hogy ő őket szabadokká akarja tenni. A'
jó *Meylándiak* esküdtek, hogy semmi bajok nints; ök
elég fzábadok. De nem használt semmi — mint
Pourceaugnacnak kristéllyel, nekiek is meg kellett ma-
gokat a' ~~frantzia~~ *bajonéttal* kristélyeztetni en-
gedni. „

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m.

A' *Belga* Nemzeti Gyűlésbenn már projectomba
vagyon ugyan vétettetve, hogy ez utánn semmi
Uralkodó Vallást az orfzágbann ne esmerjenek, és az
egész Vallás-beli állapot közönségesenn, kinek-kinek
csak a' maga lelki esmeretére, 's-a' belüli tulajdon meg-
győzöttetésére bizattafsék, vagy rövidenn fzoiva,
hogy a' Vallás-beli minden egymástól való függésnek
kötelei, mint *Frantzia* orfzágbann, itt is fel-oldoztat-
tassanak: de meg határozott *Decretom* még eddig
ezenn dolog felöll nem erőfsített-meg a' *Nem* Gyű-
lésbenn. *Utrecht* tartománya azonbann, már maga
önként meg-elözte ezenn réfzben a' *Nemz. Gyűlés'*
Decretomát: és meg-határozta: hogy itt ezenn túl a'
tartománybann egyik féle *Isteni-tífztele*t-beli *Társá-*
ságnak is, a' másik felett semmi *prærogativaja* ne le-
gyen; hogy minden *Theologiae Professzorok*, *Prédiká-*
torok, és egyéb féle *Lelki-szolgák*, a' kik eddig a'

a' Státus kafsából fizettettek, 4 hónapokonn-túl abból ne fizettefsenek; hogy minden a' féle Fundátzió-beli jofzágok, a' mellyek eddig az e'-féléknek fizetésére szolgáltak, Provinciális jofzágokká tétetődgyenek, a' mint-hogy ezenn jofzágoknak első Uraik, azonn fundátzióknak rendelése által, egészszenn egyéb Isten-tisztelet-beli szolgálatra tzeloztanak vólt; 's-hogy végre a' Templomok, Parokhiák, és Oskola-házak, 's-több e'-félék is, a' mellyek nem valamelly különös testamentom fzerént tartattatnak-fenn, mint Provinciális jofzágok úgy traktáltatsanak: hanem most előre még, a' Reformatusok' Templomjaik, 's-egyebek, a' háználásra eddig való birtokossaiknál, hagyatsanak-meg. &c. — Az *Utrechti* Papság egy kérő levéllella' Nemzeti Gyülés' elibe járult, és ezenn ujjítás ellen protestálván, azonn igyekezik, hogy azt a' just, a' mellyel az 1651-dik esztendőől fogva él, tovább is fenn tarthassa. — A' Kérő-levélnek meg-vissgálása, Commissióra bizattatott.

A' Helytartó' hátra lévő *Mobiliájjának inventáltatodása* még tart, hogy ezek is el-adattatsanak. Az a' jó forma épület, a' mellybenn az előtt az Udvar Kabinéttya és Bibliothékája vólt, már most az úgy nevezett *Hazafi Társaság'* számára készittetik.

A' Nemzeti Conventbenn az egyik leg fontosabb vetélkedés most a' felett foly, hogy: nem jó lenne-e' mostanság még egyszer ujj Nép-gyüléseket tartani, és a' Nép által meg-határoztatni, hogy a' Nemzeti Gyülés' hatalma nevelődgyék, nevezetesen, hogy ő a' Fegyveres Hazafiak' seregének, a' Provinciális Administratóók' egyet-értése nélkül is, parantsolhasson, és a' kintsel vagy Subsidiumokkal is, szabadonn disponálhasson. A' projectalói ennek a' dolognak a' nevezetesebb Képviselek, *Valkenaer, Vrede, Block* és *Bosch*. Nem reméllik még is, hogy végre vihessék a' projectomokat.